

HRVATSKI ULJUDBENI POKRET

Uljudbeno i gospodarsko orta ko društvo

Orta ko opunomo enišvo

10000 ZAGREB – Pete poljanice 7

Zagreb, 24. sije nja 2019.

PROJEKTI VJESNIK

Službeni list Hrvatskog uljudbenog pokreta

Br. 13

Izvanredni broj:

ZDRAVKO DU MELI

dr. sc. Tomislav Dragun

opunomo enik Ortaštva

MOJI VINKOVCI

Željko Du meli : CROATA – DOGODOVŠTINE JEDNOG OBI NOG
OVJEKA, Buenos Aires, 1990. godine, str. 40-41

Od onih etrdeset dana, svaki as su mi dolazili na um ti moji nesretni Vinkovci, i što sam bivao stariji sve se je eš e ponavljalo i što je bilo više vremenski udaljeno, moje mjesto, ako ga tako smijem zvati samo zato što sam se tamo rodio i odgojio, izgledalo mi je sve više i više sli no mnogim drugim mjestima rasijanim po svim širinama i dužinama ovoga svijeta.

Zdravko Du meli , "Antologija sriemskih pisaca", Zagreb, 1944.
godine, str. 126

3

SADRŽAJ

OBAVIJESTI	6
JAVNO PISMO	7
NOVINSKE VIJESTI	9
SA SASTANKA INICIJATIVNOG ODBORA	12
ZDRAVKO DU MELI	21
BIBLIOGRAFIJA	27

Usred grada, u punom centru, nalazio se je glavni trg. Veliki kao jedan hektar zemlje ili najviše jedan i pol.

A gdje to nije tako?

Bio je prekriven neuredno pošišanim zelenim travnjakom sa nekoliko cvijetnih žbunjeva i grupama visokih stabala ispod kojih krošnji u hladovini su se prikrivale skromne drvene klupe za upotrebu zaljubljenim parovima, umirovljenicima i djeci, ve prema dobi dana.

Zdravko Du meli : Vinkovci, stari most na Bosutu

Stabla, neka vrst divljeg kestena, ograničavala su osam popločnih puteljaka koji su se polaze i od ruba parka spajali u centru kao ispruženi kraci jedne kalcificirane morske zvijezde.

U raznim drugim mjestima mogle bi se mijenjati vrste stabala ili ja ine boja cvije a, kao što bi zeleni travnjak mogao biti prekriven nevinom bjelinom snijega ili suhim prahom donesenim iz pustinje po vru im vjetrovima.

U mojim dnevnim i no nim sanjarenjima, u punoj sam jasno i vi ao sam karakteristi ne oznake toga trga moga grada, ali kada bi ih pokušao prikazati rije ima, izmicalo mi je baš ono što bi ga identificiralo za razliku od drugih mjesta koje sam vidio ili posjetio tokom moga života.

Sje am se da su za vrijeme zime znale padati krupne pahuljice snijega ali nije bilo suhe prašine donesene po vru im vjetrovima. Samo u jedno sam bio siguran. Drve e je bilo divlji kesteni s velikim plodom, gorkim i nejestivim.

To mi je ostalo u sje anju, vjerojatno zato jer sam još od djetinjstva htio znati zašto ih zovu divljim a rastu u parkovima i zašto su ih posadili kada njihov plod nije vrijedio ništa. Osim toga, tokom zime, skoro po svim uglovima grada prodavalo se je slatko kestenje, vru e i upravo skinuto sa žeravice i reklo bi se da su bili ubrani po šumama.

Ali da! Bila je jedna zna ajna razlika izme u moga trga i onih drugih rasijanih po svijetu.

U sredini, umjesto uobi ajenog spomenika narodnom junaku, s visokim postoljem, bron an i sav zelen od starine, na mom trgu nalazio se je jedan vrlo jednostavni kip Duha Svetoga. Skroman po veli ini, ali raskošan po ukusu. Sav je bio isklesan u nekom bijelom materijalu, sli nijim gipsu nego bijelom kamenu.

OBAVIJESTI

Što re i? Opet izvanredan broj našega "Projektog vjesnika". Ovaj put uz hvalevrijedan dogo aj: Prvi korak prema Spomen galeriji "Du meli ".

Rado ga šaljemo i Vama, jer nam on – i napismeno – potvr uje da smo do ekali trenutak koji nam govori, obe aje, da e i ovaj naš veliki sugra anin: Zdravko Du meli , slikar svjetskog glasa i odjeka, a našega ponosa, dobiti svoj zasluženi topli kutak u ro enom i voljenom gradu: Vinkovcima.

Brzo, brže: Javi svima!

Zdravko Du meli : "Antologija sriemskih pisaca", str. 36

Podijelite odmah ovu radost s nama.

JAVNO PISMO

INICIJATIVNI ODBOR ZA PODIZANJE
Spomen galerije "Dumeli" u Vinkovcima

Vinkovci - Zagreb, 5. siječnja 2019. godine

Državnim tijelima:

Gabrijela Žalac, ministrica, Ministarstvo regionalnog
razvoja i fondova EU
dr. sc. Nina Obuljen Koržinek, ministrica,
Ministarstvo kulture RH
Božo Galić, župan, Vukovarsko-srijemska županija
mr. sc.- Ivan Bosančić, gradonačelnik Vinkovaca

Puštanstvu:

Silvana Menušić, urednica, RTL televizija
Marija Gerovac, glavna urednica, "Vinkovčki list"
Bojan Divjak, glavni urednik, "Glas Slavonije"
Željka Malošević, glavna urednica "Plava televizija"

Dragi prijatelji,

Krenulo je. Još jedno veliko ime iz Vinkovaca uskoro će zasjati punim sjajem.

Zaslužuje to On, "slikar naše sudbine", Zdravko Dumeli. On, ali i mi, njegovi sugrađani, ponosni što je u našoj sredini nikao i do nebeskih visina izrastao taj naj dugovječni "hrast".

Ne možemo, a ne podijeliti tu radosnu vijest s Vama, a i zamoliti Vas: Pridružite nam se.

Nama, Inicijativnom odboru za podizanje Spomen galerije "Du meli " u Vinkovcima:

mr. sc. prof. Zlatko Virč
Predsjednik
Vinkovci, Barutana 5
098-18.49.832

mr. sc. prof. Vladimir Iri
Zamjenik predsjednika
Vinkovci, Ante Starčevića 15
098-759.046

Prof. Tomo Šali
Savjetnik projekta
Vinkovci, Josipa Kosora 3
098-13.47.009

dr. sc. Tomislav Dragun
Tajnik
Zagreb, Pete poljanice 7
091.33.88.431

Antun Mirković, dipl. inž. agr.
Predsjednik povjerenstva za izbor lokacije
Vinkovci, Hrvatskih kraljeva 33
098-678.507

Održali smo na ovu temu 20. prosinca 2018. godine sastanak u Vinkovcima, a o istom Vas nastavno izvješće ujmemo.

Prosudite – i krenimo dalje: Zajedno!

mr. sc. Zlatko Virč
predsjednik Inicijativnog
odbora

NOVINSKE VIJESTI

IZGRADNJA SPOMEN-GALERIJE DUCMELI

Inicijativa

M.K. - <http://www.glas-slavonije.hr/385424/4/Izgradnja-Spomen-galerije-Ducmelic>, 20. prosinca 2018. godine

lanovi Inicijativnog odbora, s lijeva na desno: Antun Mirkovi ,
dipl. inž., prof. Tomo Šali , mr. sc. Vladimir iri , mr. sc. Zlatko
Virć i dr. sc. Tomislav Dragun

VINKOVCI

Na inicijativu Tomislava Draguna u Vinkovcima se pokrenuo projekt izgradnje Spomen-galerije Du meli pa je na tragu inicijative održan prvi radni sastanak Inicijativnog i Organizacijskog odbora.

- Pružila se mogućnost da posredovanjem Tomislava Draguna, koji je inače Vinkovčanin, pokrenemo inicijativu da jednom segmentu vinkovske povijesti, ali i šireg prostora, damo drugu dimenziju. Pokušali bismo napraviti projekt kojim bismo evaluirali poznatog vinkovskog slikara Zdravka Du meli a. To je obitelj koja je u Vinkovcima imala značajnu ulogu, on je živio u Hrvatskoj, a nakon toga u Argentini te Španjolskoj i Italiji i predstavlja značajnu baštinu. Mi bismo predložili projekt gdje bismo do sredstava došli preko fondova Europske unije uz potporu ministarstva i lokalne zajednice. Kao što se otvorila bi se Spomen-galerija u kojoj bi bila izložena ne samo njegova djela nego i svi zapisi o njemu, to bi bio veliki dobitak za Vinkovce - rekao je mr. sc. Vladimir Čirić, član Inicijativnog i Organizacijskog odbora.

Zdravko Du meli , "Antologija sriemskih pisaca", str. 329

Prema riječi ima Vladimira Ćirića, tijekom sljedeće godine krenulo bi se u izradu elaborata i operativnih aktivnosti, a u realizaciju Spomen-galerije Du meli 2020. godine.

11

SPOMEN GALERIJA – SLIKAR ZDRAVKO DU MELI

"Vinkova ki list", MTG, Vinkovci, str. 27

U Vinkovcima je prošlog tjedna održan prvi radni sastanak članova Inicijativnog odbora za podizanje Spomen galerije "Du meli " u Vinkovcima, u čast velikog hrvatskog i argentinskog slikara Zdravka Du melića, podrijetlom vinkovčanina. Ideju o spomen -galeriji inicirao je dr. sc. Tomislav Dragun, a prema njegovim riječima ukoliko sve bude krenulo po planu, nakon odabira lokacije i projektne dokumentacije već 2019. odnosno 2020. godine započelo bi se s izgradnjom multifunkcionalne spomen galerije.

Kao po etak, izgradnja Spomen galerije u kojoj bi bila izložena ne samo njegova djela nego i svi zapisi o njemu, bila bi veliki dobitak za Vinkovce.

Obitelj Du meli u Vinkovcima je imala značajnu ulogu. Živio je u Hrvatskoj, a nakon toga u Španjolskoj te Argentini.

Projekt će biti apliciran na fondove ERU uz potporu ministarstva i lokalne zajednice, ali i nekoliko država, za po etak Argentine koja je spremna uložiti određena sredstva za ovaj projekt.

Za sada jedino konkretno, predloženo je i prihvaćeno, a to je prijedlog Antuna Mirkovića da se projektno predloži objekt "PIK-ov PODRUM" kao pogodna lokacija za svrhovitu lokaciju projekta.

Članovi Inicijativnog odbora su: Zlatko Virc, Antun Mirković, Tomo Šalić, Vladimir Ćirić i Tomislav Dragun.

SA SASTANKA INICIJATIVNOG ODBORA

INICIJATIVNI ODBOR ZA PODIZANJE

Spomen galerije "Du meli " u Vinkovcima

Vinkovci - Zagreb, 20. prosinca 2018.

ZAPISNIK

Danas, u četvrtak 20. prosinca 2018. godine, s početkom u 10 sati u hotelu "Slavonija" u Vinkovcima (restoran), održan je radni dogovor članova Inicijativnog odbora, za podizanje Spomen galerije "Du meli " u Vinkovcima, u sastavu velikog hrvatskog i argentinskog slikara Zdravka Du meli a, podrijetlom vinkovčanina, u kojemu su: Zlatko Virić, Antun Mirković, Tomo Šalić, Vladimir Kirilović i Tomislav Dragun, a uz ovaj

Dnevni red:

1. Zdravko Du meli – "slikar naše sudbine", uvodna riječ poticatelja
2. Slikarsko djelo Zdravka Du meli a, prikaz objavljenih članaka na temu njegova rada
3. Utvrđivanje radnih tijela za provedbu Inicijative o podizanju Spomen galerije "Du meli " u Vinkovcima
4. Nakladnički plan za objavu radova Zdravka Du meli a

5. Mogu nosti za uvrštenje projekta u PROGRAM KULTURNE I OBRAZOVNE SURADNJE IZME U VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE ARGENTINSKE REPUBLIKE

6. Mogu nosti za uvrštenje projekta u programe Ministarstva kulture Republike Hrvatske

7. Promi beno-ustrojne aktivnosti na projektu

Nakon rasprave koja je trajala sve do 12 sati doneseni su sljede i zaklju ci:

Ad 1.

Utvr eno je da je Zdravko Du meli , kao veliki slikar, ovjek koji nikada nije zaboravio svoj rodni grad, osoba koja zaslu žuje dostojan spomenik u Vinkovcima, a to je u ovom slu aju podizanje Spomen galerije "Du meli ", kao multi-kulturnog središta.

Za sadržaj rada Spomen galerije predvi aju se sljede e programske cjeline: Knjižnica (1), Studijski odjel za izradu maturlnih, diplomskih, magistarskih i doktorskih radova na temu projekta (2), Stalni postav slika Zdravka Du meli a i publikacija o njem (3), Izložbeni prostor (4), Prostor za edukaciju (5), Promi beno-digitalizacijski studio (6) i Pismohrana (7).

Prihva en je prijedlog Antuna Mirkovi a da se projektno predloži objekt "PIK-ov PODRUM" kao pogodna lokacija za svrhovitu lokaciju projekta.

Ad 2.

Inicijativni odbor uzima za osnovu svoga rada članke objavljene u
14

časopisima i novinama, osobito u "Hrvatskoj reviji", "Glasu sv. Antuna" i "Studia Croatica", te galerijske tekstove i prigodne informacije s održanih izložbi, kao i petoknjižje Željka Dumelića pod skupnim naslovom "Croata".

Također, u ovu svrhu, smatra korisnim radove Marije Gabrijele Barbare Cittadini, Carlosa Marije Pinasca, Nadije Molek, Juana Carlosa Radovicha, Juana Estebana de Jagera i Amalije Perez.

Ad 3.

Inicijativni odbor se je odlučio utemeljiti radna tijela ovog projekta. To su: Vijeće pokrovitelja projekta, Programski odbor projekta i Organizacijski odbor projekta.

Inicijativni odbor je složio svoj prijedlog poželjnih članova radnih tijela projekta, i to ne gledajući na njihov sadašnji državni i društveni položaj, nego se oslanjajući na njihov osobni ugled i curriculum vitae.

Vladimir Čirić je istakao potrebu korištenja usluga stručnih osoba s područja Vukovarsko-srijemske županije u radu na realizaciji projekta.

Inicijativni odbor će svoj prijedlog dostaviti dotičnim osobama i zamoliti ih za prihvatanje funkcije u ovom projektu na kojoj ih želi vidjeti Inicijativni odbor.

Inicijativni odbor će prestatiti s radom nakon početka djelovanja Organizacijskog odbora.

Prijedlog za članove radnih tijela projekta:

Vijeće pokrovitelja projekta

1. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU RH
2. Vukovarsko-srijemska županija
3. Grad Vinkovci
4. Zagrebačka banka d.d. Zagreb
5. OTP banka d.d. Split
6. Hrvatska radiotelevizija Zagreb
7. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti Zagreb
8. Matica Hrvatska Zagreb
9. "Plava televizija" Vinkovci
10. "Novosti" Vinkovci

Programski odbor

1. Gabrijelela Žalac
2. Božo Gali
3. Ivan Bosančić
4. Zlatko Virc
5. Lovorka Dragun Mirković, operativni tajnik

Organizacijski odbor – užo radno tijelo

1. Zlatko Virc, predsjednik
2. Tomo Šalić, savjetnik projekta
3. Vladimir Čirić, zamjenik predsjednika
4. Tomislav Dragun, operativni tajnik projekta
5. Antun Mirković, predsjednik Povjerenstva za izbor lokacije projekta

Organizacijski odbor – prošireni sastav

6. Dubravka Čurić-Nemec

7. Kristina Bili
8. Marija Budimir
- 16

9. Marija Liš i Drmi
10. Hrvoje Mirkovi
11. Ivanka Dužanec ro . Takši
12. Ante Miljak
13. Mario Banoži
14. Danijel Petkovi
15. Ivan Lon ar Žan
16. Marija Gerovac
17. Helena Kostić

Povjerenstvo za izbor lokacije projekta

1. Antun Mirkovi , predsjednik
2. Vladimir iri
3. Jasna Stolar

Ad 4.

Inicijativni odbor je utvrdio okvirni nakladni ki niz kroz koji e se predstaviti sadržaj projekta i opravdanje njegove realizacije. Ujedno su utvr eni voditelji, odnosno autora pojedinih njegovih dijelova.

1. Zbirka lanaka o Zdravku Du meli u objavljenih u asopisu "Hrvatska revija" – voditelj-autor: Tihomir Marojevi
2. Zbirka lanaka o Zdravku Du meli u objavljenih u raznim novinama, asopisima i drugim oblicima javnog priop avanja – voditelj-autor: Vladimir iri
3. Zbirka neobjavljenih lanaka, zapažanja i rukopisa o Zdravku Du meli u – na hrvatskom jeziku – voditelj-autor: Vladimir iri

4. Zbirka neobjavljenih članaka, zapazanja i rukopisa o Zdravku Dumeliju – na španjolskom jeziku – voditelj-autor: Tomislav Dragun
5. Zbirka članaka sa simpozija o djelu Zdravka Dumelija koji će se održati u Vinkovcima prigodom otvaranje Spomen galerije "Dumeliju" – voditelj-autor: naknadno će se odrediti
6. Mapa slika i crteža Zdravka Dumelija objavljenih u časopisu "Hrvatska revija" – voditelj-autor: Tihomir Marojević
7. Mapa reprodukcija slika Zdravka Dumelija – voditelj-autor: odrediti će se u suradnji s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti i Maticom Hrvatskom
8. Knjiga (u hrvatskom prijevodu) – "Borges Laberintos Dumelic" – ilustracije Zdravko Dumeliju – voditelj-autor: Ana Bilić
9. Knjiga (u hrvatskom prijevodu) – "A Girri Y Z Dumelic Once Rostros Y Un Poema Ilustrado" – ilustracije Zdravko Dumeliju – voditelj-autor: Ana Bilić
10. Knjiga (u hrvatskom prijevodu) – "Slávisa: Tiempo Sin Forma - Dibujos De Zdravko Dumelic" – ilustracije Zdravko Dumeliju – voditelj-autor: Katica Šorkalo
11. Knjiga – Petoknjižje Željko Dumeliju : "Croata", kritičko izdanje – voditelj-autor: Zlatko Virc
12. Knjiga – "Doprinos obitelji Dumeliju hrvatskoj umjetnosti" – voditelji-autori: Zlatko Virc i Tomislav Dragun

Ad 5.

lanovi Inicijativnog odbora, posebno gospoda Zlatko Virc i Tomo Šali, isti u svoju privrženost kulturnoj politici Vlade Republike

18

Hrvatske tijekom rada na podizanju Spomen galerije "Dumeli" u Vinkovcima. To se u prvom redu odnosi na operativne programe Ministarstva kulture RH, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Središnjeg državnog ureda za Hrvatske izvan Republike Hrvatske, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske turističke zajednice, Upravnog odjela za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije i Upravnog odjela za kulturu i turizam Grada Vinkovaca.

U svom radu, također, Inicijativni odbor rauna na suradnju s nositeljima i voditeljima hrvatske kulturne politike u inozemstvu, prvenstveno s onima koji je sadržaj rada povezan s ciljevima ovoga projekta, a to su Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Republici Argentini, Hrvatska matica iseljenika, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, te Hrvatsko nacionalno vijeće Crne Gore.

U tom smislu Inicijativni odbor će uz nastojati uvrstiti ovaj projekt u djelokrug kulturne politike koja se ustrojno i financijski oslanja na programe u okviru radnih oblika na državnoj razini kao što su INTERREG IPA HRVATSKA – BOSNA I HERCEGOVINA – CRNA GORA 2014-2020 i PROGRAM KULTURNE SURADNJE IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I ARGENTINSKE REPUBLIKE ZA RAZDOBLJE 2018. – 2021.

Tomislav Dragun je ukazao na potrebu uključivanja ovoga projekta u kulturno-turistički projekt "Mreža spomen galerija uglednih hrvatskih kulturnih djelatnika", koju vodi Zajednica kulturnih projekata iz Zagreba, a što su članovi Inicijativnog odbora s jednodušnim odobravanjem prihvatili.

lanovi Inicijativnog odbora smatraju potrebitim, prvenstveno iz injeni no-povijesnih razloga zahvaliti se svim osobama koje su

19

dosad na bilo koji na in pridonijele pokretanju ovog projekta, a posebno:

1. Domagoj Vincenzo Prosoli, savjetnik za konzularne poslove, poslove kulture i iseljništva u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Argentinskoj Republici – za preporu ene kontakte s hrvatskim iseljenicima u Argentini koji djeluju na podru ju kulture,
2. Josip Puches, hrvatski iseljenik u Argentini, izravnim poznavatelj i prijatelj lanova obitelji Du meli , iz doba dok su oni još živjeli u Hrvatskoj, kao kasnije kad su odselili u Argentinu - za neke važne podatke o njima,
3. fra Zlatko Špehar, župnik Župe bl. Alojzija kard. Stepinca iz Salzburga – za kontakte s hrvatskim iseljenicima u Argentini,
4. Cristian Sprljan, povjesni ar iz Argentine – za informacije u životu Hrvata u Cordobi,
5. Gabrijela Žalac, ministrica u Vladi RH, koja nam je "otvorila vrata" u Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije na temu ovoga projekta
6. Kristina Bili , pomo nica ministrice regionalnog razvoja i fondova EU – za naputke u svezi s mogu noš u korištenja sredstava EU fondova u svrhu financiranja ovoga projekta
7. Zvonko Milas, državni tajnik u Središnjem uredu za Hrvatske izvan Republike Hrvatske – za preporuku Ministarstvu kulture RH za uvrštenje ovoga projekta u njegove programe

8. Dubravka Šurić Nemeć, glavna savjetnica ministrice kulture RH – za naputke u svezi s definiranjem ovoga projekta sukladno kriterijima koje u svom radu primjenjuje Ministarstvo kulture RH

9. Božo Galić, župan Vukovarsko-srijemske županije i

20

10. Marija Budimir, pročelnica Upravnog odjela za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije – za spremnost poduprijeti ovaj projekt kao projekt Vukovarsko-srijemske županije,

11. Hrvoje Mirković, voditelj Zajednice kulturnih projekata iz Zagreba – za uvodne poslove, koji su inicirali i uspješno priveli ideju o ovome projektu do realizacijske faze,

12. Marija Gerovac, glavna urednica "Vinkova kog lista" – za spremnost u medijskom predstavljanju ovoga projekta, te

13. Vinkovska "Plava televizija" – za praćenje rada današnje sjednice Inicijativnog odbora.

Ad 6.

Inicijativni odbor, a nastavno Organizacijski odbor, izravno će kontaktirati dužnosnika Ministarstva kulture RH kako bi se ovaj projekt kao cjelina uvrstio u njegove aktualne programe.

Ad 7.

Organizacijski odbor će u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom i Hrvatskom gospodarskom komorom razraditi na in i oblike predstavljanje, Urbi et Orbi, Spomen galerije "Dumeli" u Vinkovcima.

Inicijativni odbor, a nastavno Organizacijski odbor, prvenstveno će informacijama o svom radu obavještavati medijske kuće iz Vinkovaca: "Novosti" i "Plava televizija".

Za Inicijativni odbor zapisnik je vodio:

dr. sc. Tomislav Dragun

21

ZDRAVKO DU MELI

ZDRAVKO DU MELI – SLIKAR NAŠE SUDBINE

Hoćemo li u Vinkovcima dočekati Spomen galeriju Zdravka Du meli a?

dr. sc. Tomislav Dragun, Zagreb, 25. listopada 2018. godine

Pisao sam 23. kolovoza o.g. cijenjenom županu Vukovarsko-srijemske županije Boži Galii u. Započeo sam ovako:

"Hrvoje Mirković, predsjednik Zajednice kulturnih projekata iz Zagreba, koje smo i mi članom, u više navrata (posebno: 6. veljače i 12. ožujka 2018. godine) informirao Vas je o našoj inicijativi za osnivanje mreže spomen galerija (u Zagrebu, Vinkovcima, Tomislavgradu i Tivtu) hrvatskim kulturnim djelatnicima, svjetskog glasa, a u okviru šireg kulturno-turističkog projekta koji bi se financirao sredstvima europskih fondova. U tom smislu smo već i osobno informirali Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije RH.

Među definiranim spomen galerijama je i Spomen galerija 'Du meli' u Vinkovcima, koja bi nosila prezime i u osnovi

sadržajno bila vezana za djela jednog od najvećih argentinskih slikara uopće, vinkovčanina podrijetlom: Zdravko Dumelić. Tu spomen galeriju zamišljamo kao kulturno, ali i turističko središte našeg grada na Brijuni, koje bi se izgradilo na mjestu Hrvatskog doma u Vinkovcima, a imala bi prostore za sljedeće namjene: izložbeni odjel, arhivski odjel, odjel za pisanje tematskih maturskih, diplomskih i doktorskih radova, predavaonicu i upravno-administrativni prostor.

22

Sigurni smo da bi to bilo mjesto gdje bi rado zalazili navratom ali turisti iz svjetskog svijeta. Uostalom, imali bi i zašto."

Što je ovo pismo?

Radi se o inicijativi kojoj je cilj odati priznanje jednom od najuspješnijih, pa i od najvećih vinkovčanina, svjetski poznatom slikaru Zdravku Dumeliću, koji je – uz ostalo – bio i ilustratorom slavne "Labirinta", jednog od najvećih argentinskih književnika: Jorge Luisa Borgesa. No, danas ne bismo govorili o njegovim slikarskim dostignućima. Samo bismo citirali novinara Branka Kadića, koji je shrvan tugom napisao sljedeće:

"Nakon duge i teške bolesti umro je 10. siječnja 1989. godine, u zoru, u talijanskoj bolnici u Buenos Airesu zbog plućnih i srčanih tegoba, Zdravko Dumelić, jedan od najistaknutijih hrvatsko-argentinskih slikara našega stoljeća."

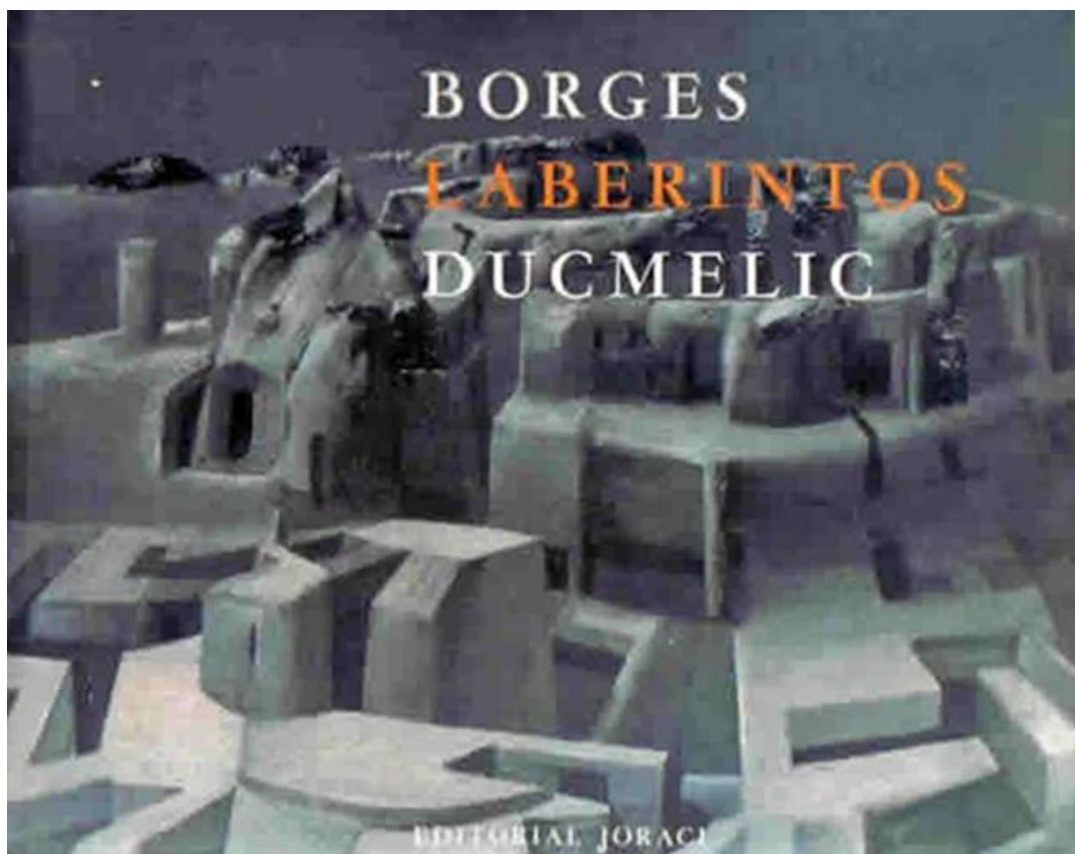
Mnogo toga govori, jer treba znati da je hrvatsku slikarsku koloniju u Argentini činio niz vrhunskih majstora hrvatskog podrijetla, među njima i znameniti Jozo Kljaković.

Zdravko Dumelić rođen je u Vinkovcima 1923. godine, gdje završio srednju školu. Studirao je u Zagrebu Umjetničku akademiju, a nakon što je uspješno položio prijemni ispit. Rat ga je prekinuo u pohađanju predavanja.

Nakon 1945. godine napušta domovinu. Kratko boravi u Italiji, gdje se nastavlja ozbiljno baviti slikarstvom, posebno crtežom. Tu prvi puta i izlaže, u logoru Fermi, sa skupinom slikara sli ne sudbine.

Od 1947. godine je u Španjolskoj, u Madridu. Upisuje studij na Kraljevskoj akademiji San Fernando. I prvi put imam samostalnu izložbu. Inspiracija su mu poznati španjolski slikari Francisco Jose de Goya y Lucientes i Jose Gutierrez Solana.

23

Du meli masterfully illustrated a famous book "Laberintos" (Labyrinths), written by Jorge Luis Borges (Ed. De Arte Gaglianone, Buenos Aires, 1983), with his surreal, quasi-metaphysical works.

He also made various portraits of Borges (with whom he befriended) that were exhibited in 1987.

Unfortunately, high quality images of his works are very difficult to find, so here are several examples ranging from poor to medium quality. The second drawing is one of the portraits of Jorge Luis Borges from the 1987 exhibition.

Izvor: <https://tinoradman.wordpress.com/2013/03/16/zdravko-ducmelic-borges-favourite-painter/>

U Španjolskoj se je također zadržao samo dvije godine. Odlazi u Argentinu, u Buenos Aires, gdje su mu se već nalazili roditelji i brat Željko. Tamo mu ne odgovara podneblje, suptropska klima i velika vlažnost, pa seli pod Ande, u grad Mendozu.

Uspješno slikar, te ubrzo postaje profesorom na Slikarskoj školi u okviru poznatog Sveučilišta Cuyo, gdje neko vrijeme obnaša i dužnost ravnatelja. Tako ostaje sve do 1980. godine, kada je umirovljen. U Mendози je i stvorio većinu svojih svjetski poznatih djela.

Završit će sa zanimljivim mislima Zdravka Duževića, koje je iznio (prema slobodnom prijevodu) u razgovoru s našim poetikom ovoga tiska spomenutim novinarom Brankom Kadićem:

"Sve je ovo što ste rekli, dragi učitelju, vrlo zanimljivo, ali vratimo se u našu staru, slavnu, voljenu i daleku Hrvatsku. Kad ste ju napustili imali ste dvadeset i jednu godinu. Čega se sjećate iz svojih mladalačkih dana

Da, imao sam dvadeset i jednu godinu. Svi se volimo sjetiti svoje mladosti. Crnih gavrana, visokih stabala hrasta, obala Bosute. Sjećanja na školske dane (izostanci i ne baš najbolje ocjene u srednjoj školi) pokazuju da sam tada mogao učiniti i više. Ali, u izvjesnom smislu, ponosan sam upravo na taj neposluš i 'otpor' u hodačnom ponašanju, jer sam tako branio svoje pravo da lutam i ne brinem se baš o svemu."

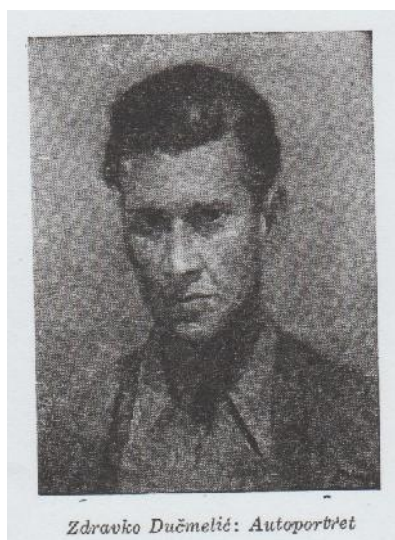
Nije zaboravio na Vinkovce i na Bosutu, a valjda nećemo ni mi njega.

DVIJE IZLOŽBE ZDRAVKA DU MELI A

(Buenos Aires: "Casa de Mendoza", 15.-29. II. 1956. — Galeria Moody, 6.—30. VI. 1956.)

mr. (Milan Rakovac = Vjekoslav Paver), "Hrvatska revija", Buenos Aires, br. 3/1956.

Dvije izložbe u tako kratkom vremenskomu razmaku, iako ve inom poznatih i ve prije izlaganih radova, dokazom su ne samo marljivosti, nego i stanovitog renomea, koji Zdravko Du meli uživa me u ovdašnjom publikom. Pa, kolikogod se tome iskreno radujemo, ipak želimo upozoriti na dvije stvari.

Sada, kad je led ve donekle probijen, držimo, da je u budu e potrebno više pažnje posvetiti ne toliko broju, koliko kvaliteti onoga, što se izlaže, a potom i izbora same dvorane. Znademo kako dolazi do pojedinih izložbi, kao i to, da pojedini pozivi našeg

slikara stavljaju na veliko iskušenje. No ponavljamo: u budu e treba izlagati samo ono, što uistinu zavrje uje da se pokaže, a iza toga i na to, gdje e se izlagati. Galeria Moody i njoj sli ne ne bi smjele više nikako do i u obzir.

Jednom je zgodom Piet Mondrian rekao — sasvim ispravno —, da svakog pravog umjetnika-slikara, i nesvjesno, uvijek više privla i ljepota i draž razigranih linija i produhovljena boja, njihovi me usobni odnosi, nego li ono, što želi prikazati. Zdravko Du meli , pro istivši svoja platna i crteže na ono najbitnije i najnužnije, svoj izražaj sve dosljednije svodi na skladan ritam i harmoniju forme, linije i boje. U tim nastojanjima, trajno gonjen unutarnjim neimarom i upravo željeznom voljom, i odabiru i, redovito, najteži put, dolazi kadikad do zanimljivih i vrijednih rezultata. Nekoja njegova platna i crteži upravo zadivljuju svojom jednostavnoš u boje, neusiljenim dinamizmom i elegancijom linije. Tamo gdje svega toga nema, uzrok je pretjerivanje, bilo u ovom ili onom, i oponašanje, koje, razumljivo, ni emu ne vodi.

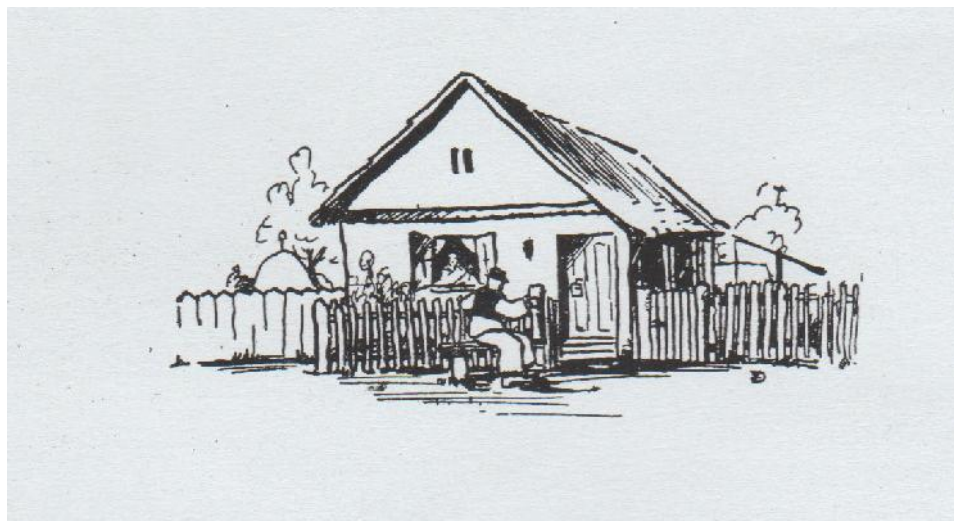
Horizont kreativnih mogu nosti ovog našeg slikara, unato njegove mladosti, svaki dan je sve širi i bogatiji; smjelost pristupanja pojedinim zadatcima, koje sebi postavlja i njihova sretna rješenja, sve su o itija. Svaka pretjerana užurbanost i prenamagli i nelogi ni skokovi stoga su nerazumljivi, jer je sigurno, da ne e, i ne mogu, dovesti do željena rezultata.

Žalosno je, ali istinito, da je Zdravko Du meli jedini od hrvatskih slikara, koji nas u ovoj grani umjetnosti predstavlja pred ovdašnjom javnosti. Iako najmla i on to ini, eto, uspješno i dostojno. Jer, dok Kljakovi a više nema me u nama, a Likan nekako diskretno prelazi preko svog hrvatstva, Crnobori ve dulje vremena šuti i ne pojavljuje se. Držimo, da su istoga razumljivi naš interes i simpatije, koje gajimo naprama ovom našem mladom i talentiranom slikaru.

BIBLIOGRAFIJA

POPIS ČLANAKA O ZDRAVKU DU MELI U OBJAVLJENIH U "HRVATSKOJ REVIJI" (NEDOVRŠENO)

1. 1982/1 – Veljko Deur: "Kissinger otkupio jednu Du meli evu sliku"
2. 1983/3 – Veljko Deur: "Predavanje o Du meli u u Punta del Este"
3. 1984/2 – Veljko Deur: "Izložba slikara Zdravska Du meli a u Buenos Airesu"

Zdravko Du meli , "Antologija sriemskih pisaca", str. 329

4. 1987/2 – Veljko Deur: "Zdravko Du meli na jednoj skupnoj izložbi u Buenos Airesu"

5. 1987/3 – Veljko Deur: "Du meli : Prostor i vrijeme sanja"
6. 1987/3 – Veljko Deur: "Zdravko Du meli kao ilustrator"
7. 1988/3 – Veljko Deur: "Zdravko Du meli na skupnoj izložbi u Pekingu"
8. 1951 (51,149,256 = 3) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
9. 1952 (109, 115, 131, 142, 158 = 5) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
10. 1953 (24, 408 = 2) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
11. 1954 (35, 36, 162 = 3) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
12. 1955 (496-7, 503 = 2) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
13. 1956 (45, 275 = 2) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
14. 1957 (naslovnica sv. 3, 231, 234, 255, 261 = 5) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
15. 1958 (295, 306 = 2) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
16. 1959 (naslovnica sv. 3, 268, 318, naslovnica sv. 4, 381, 452 = 6) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
17. 1960 (183, 432-3, 540, 549, 604, ...?... = 8) - Slike i crteži Zdravka Du meli a
18. 1961 (63, 67 = 2) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
19. 1963 (329, 333, 465 = 3) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
20. 1964 (25, 397 = 2) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
21. 1965 (221, 223, 239 = 3) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
22. 1970-2 (848-9, 811, 868, 874, 887, 905, 918 = 7) – Slike i crteži Zdravka Du meli a

23. 1972 (16, 59, 180, 221, 243, 338, 468 = 7) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
24. 1985 (734 = 1) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
25. 1988 (652, 653 = 3) – Slike i crteži Zdravka Du meli a
Slike i crteži Zdravka Du meli a, ukupno: 66
26. 1957/3 – Viktor Vida: "O grafici Zdravka Du meli a"
27. 1988 – Branko Kadi : "Umjetni ki lik i djelo Zdravka Du meli a"
28. 1983 (ili možda 1964. ili 1965/4) - "Dibujos de Zdravko Du meli "
29. 1971/2-3 – Branko Kadi : "Novi uspjeh Zdravka Du meli a"
30. 1972/4 – Branko Kadi : "Argentinski tisak o najnovijoj izložbi"
31. 1978/4 – Branko Kadi : "Uspomeni Zvonimira Kataleni a"
32. 1985/4 – Branko Kadi : "Izvanredan uspjeh izložbe Zdravka Du meli a"
33. 1983/4 – Branko Kadi : "Vrhunac slikara Zdravka Du meli a"
34. 1988/4 – Branko Kadi : "Umjetni ki lik i djelo slikara Zdravka Du meli a"
35. 1989/1 – Branko Kadi : "Slikar Zdravko Du meli : In memoriam"
36. 1990/1 – Branko Kadi : "Posljednja izložba slikara Z. Du meli a"
37. 1990/2 – Branko Kadi : "Jedanaest lica i jedna pjesma: Alberto Girri – Ilustrator: Zdravko Du meli "

38. 1951/3 – Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Jedna nova izložba Z. Du meli a"
39. 1952/4 – Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Dvije izložbe Zdravka Du meli a"
40. 1954/1 – Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Izložba Zdravka Du meli a"
41. 1954/4 – Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Najnovija izložba Zdravka Du meli a"
42. 1955/4 – Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Zdravko Du meli "
43. 1956/3 – Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Dvije izložbe Zdravka Du meli a"
44. 1957/2 – Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Izložba Zdravka Du meli a"
45. 1958/3-4 – Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Dvije izložbe Zdravka Du meli a"
46. 1959/4 – Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Zdravko Du meli "
47. 1961/4 - Milan Rakovac (Vjekoslav Paver): "Zdravko Du meli "
48. 1978/3 – Ante Turica: "Hrvatski slikar Du meli identificiran s Borgesom"
49. 1983/4 – Uredništvo Hrvatske revije (sveza: "Danas", Zagreb, 25.10.1983.): "Slikar Zdravko Du meli izlaže u Zagrebu"

POPIŠ LANAKA O ZDRAVKU DU MELI U OBJAVLJENIH U
"GLASU SV. ANTUNA" I DRUGDJE

"GLAS SV. ANTUNA" - VIKTOR VIDA O SLIKAMA I
ILUSTRACIJAMA ZDRAVKA DU MELI A

1. Viktor Vida: DU MELI , SLIKAR NAŠE SUDBINE, „Glas sv. Antuna“, Buenos Aires, br. 188, 1954. godina, str. 5
2. Viktor Vida: SVJEDO ANSTVO Z. DU MELI A – POVODOM IZLOŽBE HRTVATSKOG SLIKARA U SALONU MULLER, „Glas sv. Antuna“, Buenos Aires. Br. 166/21, 1953. godina, str. 8
3. SLIKARSKA IZLOŽBA Z. DU MELI A U MENDOZI (sveza: list LOS ANDES), „Glas sv. Antuna“, Buenos Aires, br. 131/11, 1951. godina, str. 11

"STUDIA CROATICA" - BRANKO KADI O SLIKAMA I
ILUSTRACIJAMA ZDRAVKA DU MELI A

4. Branko Kadi : NUEVAS EXPRESIONES DEL PINTOR ZDRAVKO DU MELI , „Studia croatica“, Buenos Aires, br. 68-69, sije anj-lipanj 1978. godine
5. Branko Kadi : ZDRAVKO DU MELI – PINTOR SOLITARIO, „Studia croatica“, Buenos Aires, br. 86-87, prosinac 1982. godine
6. Branko Kadi : EXPOSICION DE ZDRAVKO DU MELI – OLEOS Y ESCULTURA, „Studia croatica“, Buenos Aires, br. 99, listopad-prosinac 1985. godine
7. Branko Kadi : EL PINTOR CROATA-ARGENTINO ZDRAVKO DUCMELI , „Studia croatica“, Buenos Aires, br. 112, sije anj-ožujak 1989.

STRANCI O SLIKAMA I ILUSTRACIJAMA ZDRAVKA DU MELI A

8. ZDRAVKO DU MELI , es.wikipedia.org

9. María Gabriela Barbara Cittadini: EL LABERINTO ESPECTRAL Y LAS FALSEDADES DE SUS CAMINOS IMAGINARIOS: ENCUENTRO BORGES-DUCMELIC, IES No. 1 "Dra. Alicia Moreau de Justo", Buenos Aires

10. Carlos Maria Pinasco: DU MELI ZDRAVKO, www.carlosmariapinasco.com

11. Nadia Molek, Juan Carlos Radovich, Juan Esteban de Jager, Amalia Perez: MOLEKREPRESENTATIONS OF MEMORIES THROUGH ART: THE ARTISTIC WORK OF ZDRAVKO DU MELI IN ARGENTINA, „Dve domovini – Two Homelands“, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Ljubljana, br. 46, 2017. godine, str. 57-70

12. DUCMELIC, ZDRAVKO – BIO, Galeria Suipacha, Buenos Aires

NAJNOVIJE INFORMACIJE

13. "ANTOLOGIJA SRIEMSKIH PISACA. Izdanje iz 1944. Urednik Franjo Jelaši . Crteži Zdravko Du meli . Uklju uje Matoša, Nikolu Andri a, Isu Velikanovi a, Julija Beneši a, Vladislava Kušana i druge.

14. Duško Ševerdija: "KORACI PREMA SUNCU", crteži: Zdravko Du meli , Nakladnik: Cordoba, CharlyD, 2004. godine, predgovor: Radovan Latkovi .

15. "PJESNICI GOLE SLOBODE ŠPANJOLSKOG I PORTUGALSKOG JEZIKA", izabrala i prevela Slavica Kontari Matutinovi ; crteži Zdravko Du meli ... et al., Zagreb, Euroknjiga, 2004. godine